

8 SAMFERDSEL



Samferdsel og god kommunikasjon er en viktig forutsetning for hele vår samfunnsutvikling. Sentrumsalliansen vil satse mer på jernbane og sjøtransport for å skape gode transportløsninger og mer miljøvennlig samferdsel.

Kapasiteten på veinettet flere steder på Vestlandet er overbelastet. Frustrasjonen øker både blant bilister på grunn av lange køer og blant de kollektivt reisende fordi busser ikke kommer frem i tide. Sentrumsalliansen vil ha et veinett som fungerer og skal vi ha et levedyktig og ekspansivt næringsliv er det helt nødvendig å få løst trafikkinfarktene.

Næringslivets ekspansjon forutsetter at Vestlandet prioriteres og at rammene til samferdselsinvesteringer økes betraktelig. Sentrumsalliansen krever et betydelig løft i statlige investeringer til øvrige riksveier, for å koble tung infrastruktur med næringslivets behov.

Gode veier er en investering i næringslivet og for morgendagens velferd. Vi må ha økt trafiksikkerhet og færre ulykker. I byområdene trengs en solid satsing på bedre kollektivtrafikk.

Vestlandet får i dag betydelig liten utbetaling i veisektoren fra staten. Sentrumsalliansen vil arbeide for større statlige bevilgninger til Vestlandet på lik linje med resten av landet.

8.1 KOLLEKTIVTRAFIKK

Utfordringen i dag er å få flere trafikanter til å reise kollektivt. For å gjøre dette mulig må kollektivtrafikken bygges ut og drives slik at den blir motiverende for alle reisende og blir ett reelt alternativ til privat bilbruk. I byområdene trengs en solid satsing på bedre kollektivtrafikk. Staten har ansvar for å tilrettelegge for en effektiv bruk av offentlige midler til kollektivtransport, og for å sikre nødvendig kapasitet til planlegging.

Sentrumsalliansen skal ha fokus på flere konkrete tiltak på kollektivtrafikken for å nå de klimamålene det er bred enighet om. Jernbanen må rustes opp til å bli mer attraktiv og det må bli slutt på alle forsinkelsene og innstillingene i togtrafikken. Våre største byer er i dag i ferd med å kveles av privatbilisme. Smog og svevestøv utgjør til tider en betydelig risiko for folks helse, og et trangt veinett skaper store problemer for fremkommelighet. I tillegg kommer de omfattende parkeringsproblemene som denne trafikken skaper. For å avhjelpe disse problemene kommer vi ikke utenom et godt, rimelig og hyppig kollektivtilbud.

Økt satsing på skinnegående trafikk og sykkelstier, kombinert med tiltak for redusert biltrafikk, vil gi mer effektiv og miljøvennlig transport i byområder. Vi vil redusere arbeidsreiser med privatbil i storbyområdene gjennom utbygging av kollektivtransport, satsing på parkering ved kollektivknutepunkter. Sentrumsalliansen har "park and ride" som en av sine fanesaker, og ønsker å legge til rette for parkeringsanlegg i utkanten av byene, med god kollektivdekning inn til bysentral. Dette kan gjøres både med buss og bane. Men selv om man bygger ut et slikt system må det også stimuleres til bruk av kollektivtilbudet. Dette må gjøres ved å redusere prisene, og vi ønsker at kollektivtrafikken skal være gratis i rushtiden. Videre ønsker Sentrumsalliansen å frita månedskort for mva.

Sentrumsalliansen vil:

- Innføre "park and ride" i alle landets større byer.
- Gjøre kollektivtrafikken gratis i rushtiden.
- Fjerne MVA på månedskort.
- Jobbe mot rushtidsavgift.
- Øke bevilgningene til jernbaneutbygging og kollektivtrafikk over statsbudsjettet.

8.1.1 Bybaner i Norge

Bybane er en god løsning for mer miljøvennlig transport. I dag er i flere norske byområder utredet bybaneløsninger for kollektivtrafikk. Bybane skal redusere miljøbelastningen fra trafikk, gir færre trafikkulykker og demper trafikkveksten fordi større del av trafikkveksten skal over på kollektivtrafikken. Bergen bybane er et godt eksempel på bybaneprosjekt. Sentrumsalliansen mener at bybaneprosjektene bør finansieres av staten og ikke bompenger.

Sentrumsalliansen vil:

- Støtte bybaneløsninger.
- At staten skal bidra til planlegging og finansiering av bybaneløsninger i byområder der det er hensiktsmessig.

8.1.2 Sykkelveinett

Utbygging av infrastruktur for kollektivtransport og sykling er en nødvendig forutsetning for en mer miljøvennlig transportutvikling i byene.

Sykkel er et viktig virkemiddel for å få en mer miljøvennlig transport. Her er regjeringen satset spesielt i de to sykkelbyene Tønsberg og Sandnes.

Sentrumsalliansen vil ha en helhetlig satsing i andre byer. Fordi sammenhengende sykkelveinett avlastet hovedveinettet i rushtidene, og demper trafikkveksten.

8.2 HAVNETRAFIKK

Havnetrafikk i særlig grad containertrafikk er en kritisk nødvendighet i et moderne urbant miljø. Varer kommer inn fra hele verden, og lokale bedrifter eksporterer sine varer til mottakere globalt. Men havnetrafikken genererer også stor trafikk på land, i form av tungtransport til og fra havnen. Dette kan selvsagt ikke unngås, men problemene kan reduseres ved en samlokalisering av havn, flyplass, vei og jernbane. Der hvor dette ikke lar seg gjøre ønsker Sentrumsalliansen at disse samferdselspunktene knyttes sammen ved hjelp av jernbane.

Sentrumsalliansen vil:

- Tilrettelegge havner og godsterminaler for å få gods over på båt og bane.
- Igangsette planlegging og prosjektering av terminaler for effektiv omlasting mellom skip og jernbane.
- Samlokalisere havner, flyplasser, veier og jernbane. Der hvor dette ikke lar seg gjøre ønsker Sentrumsalliansen at disse samferdselspunktene knyttes sammen ved hjelp av jernbane.

8.3 JERNBANE

Norge trenger et nytt transportsystem. Investeringer i veier og flyplasser kan aldri gi den nødvendige kostnadsreduksjonen for næringslivet. Disse transportformene er dyre og for lite miljøvennlige. Sentrumsalliansen mener at all transportvekst i og mellom de største byene bør i fremtiden skje med jernbane og kollektivtrafikk, og ikke med økt bil- eller flytransport.

I Europa er satsinga på lyntog økende og kolossal. Spania for eksempel skal satse tusen milliarder kroner på lyntog fram mot 2020. Dette fordi lyntog frakter folk raskt fra sentrum til sentrum fordi det gir næringslivet og godstransporten bedre vilkår og sparer lokalmiljøet for støy og forurensing fra biltrafikk. Ved å flytte mer av gods- og persontransporten over på jernbane må jernbanen bygges ut og oppgraderes. Av samme årsak ønsker Sentrumsalliansen arbeider for å sette i gang arbeidet med å utrede lyntog mellom våre største byer.

Sentrumsalliansen vil:

- Investering i hurtigtog i hele jernbaneløpet som igjen vil redusere biltrafikken over fjellområdene i hele Norge.
- Bygge flere kryssingsspor og bygge ut godsterminaler.
- Flytte mer av tungtransport over på jernbaneløpet.

8.4 SJØTRANSPORT

Norge rår over store havområde, har en lang kystlinje med mange øyer og lange fjorder. Sjøtransporten er derfor en naturlig og viktig transportform for Norge. Sentrumsalliansen vil satse på bedre framkommelighet mellom regionene for å fremme verdiskaping, utvikling av levedyktige distrikter, vekstkræftige bo- og arbeidsmarkeder og for å dekke næringslivets transportbehov. Stamveinettet må opp på en standard som kreves for å sikre framtidig verdiskaping for å gi næringslivet konkurransedyktige vilkår, dette i god kombinasjon med satsing på transportoverføring til sjøen. Dette kreves at en satser sterkere på forbedring av infrastruktur, dette gjelder også strukturer som skipsfart og sjøtransport er avhengig av for å utføre effektiv og sikker transport.

Nasjonalt er det i denne sammenheng viktig med likeverdighet i skatte- og avgiftsnivået overfor de forskjellige transportutøverne. En urettferdighet er havneavgifter som vegtransporten er unntatt fra. For bruk av de samme områdene til omlasting o.a. må en i høyere grad se denne avgiften i forhold til bruken av tjenestene.

Sentrumsalliansen vil arbeide for realisering av en Stad skipstunnel, som vi ser som et viktig samferdsels- og sikkerhetsprosjekt langs kysten. 85 % av skipsfarten, som i dag går forbi Stad, vil kunne benytte skipstunnelen. Farvannet ved Stad i Sogn og Fjordane er regnet for å være et av de mest værutsatte på norskekysten. Dette vil øke sikkerheten betydelig både for næringstransport og passasjertrafikk, og vil ha stor betydning for tryggheten for små fartøy i dette område og det vil være et betydelig løft for å bidra til å få mer gods over til sjø.

Sentrumsalliansen vil:

- Ha en nasjonal strategi for transportoverføring til sjøen, og en mer miljøvennlig transport.

- Arbeider for rettferdighet i skatte- og avgiftsnivået overfor de ulike transportutøverne.
- At stamhavner og stamveger må bedres slik at mer gods kan sendes sjøvegen.
- Arbeide for igangsetting av Stad skipstunnel.
- Prioritere en forsert utbygging av kyststamvei Stavanger-Bergen-Ålesund-Trondheim.
- Opprettholde Hurtigrutens seilingsmønster slik det er i dag.
- Stimulere til mer godstransport på Hurtigruten.

8.5 BOMPENGEFINANSIERING

Sentrumsalliansen mener at det er statens oppgave å bygge og vedlikeholde veinettet, også på Vestlandet. Bompenger må fases ut som finansieringsform i Norge. Videre anser vi rushtidsavgift og lignende ordninger for å være en tilleggsskatt som ikke skal pålegges skattebetalerne.

Sentrumsalliansen vil:

- Fjerne alle Bompenger på sikt.

8.6 SIKKERHET OG FREMKOMMELIGHET

Sikkerhet og fremkommelighet er to nøkkelord når man skal diskutere samferdsel, og de to henger også sammen. Sikkerhet på veiene kan langt på vei oppnås ved å bringe veiene opp til en akseptabel standard, og ved å sørge for tilstrekkelig rassikring, midtskillere og lignende. Et veinett med en bedre standard vil også sørge for bedre fremkommelighet. I tillegg vil hurtigtog gjøre det raskere og enklere å ferdes mellom våre byer. Men sikkerhet i trafikken beror også på de transportmidler man benytter seg av og standarden på disse. I dag har vi Europas dårligste veier, og den eldste bilparken. Sentrumsalliansen vil derfor heve vrakpanten på gamle biler, og redusere engangsvogiften på typiske familiebler. Dette for å oppnå en nyere og tryggere bilpark som i tillegg er mer miljøvennlig. Vi ønsker en dramatisk økning i vei utbygging der veiene er dårlige, og et løft innen arbeidet med rassikring på Vestlandet.

Sentrumsalliansen vil:

- Øke kontrollaktiviteten og ha mer synlig politi langs veiene.
- Intensivere bruken av midtrekkverk på ulykkesutsatte to- og trefeltsveier.
- Bedre vedlikeholdet av det mest trafikkerte veinettet.
- Heve vrakpanten på gamle biler, og redusere engangsvogiften på typiske familiebler.
- Utbygging og rassikring av utsatte veistrekninger.

8.7 SAMFERDSEL OG MILJØ

All samferdsel innebærer belastning på miljøet, enten på lokalt eller internasjonalt plan. Tett og stillestående trafikk i byene medfører store problemer lokalt, men har liten innvirkning på verdens totale klimautslipp. Likeledes har vår innenlands flytrafikk små lokale konsekvenser, men utgjør til gjengjeld en meget stor del av våre totale klimautslipp.

Sentrumsalliansen søker å løse begge deler ved å innføre "park and ride", gode sykkel- og gangveier samt bygge lyntog mellom våre storbyer for å redusere flytrafikken. Vi vil også gjennom ulike virkemidler stimulere til økt bruk av mer miljøvennlige biler, og flytte mer av tungtrafikken over på bane og skip gjennom vesentlig å øke kapasiteten i jernbanenettet for å få mer godstransport bort fra veiene og over på jernbane, i tillegg må havnene bedre tilrettelegges for økt samtrafikk mellom skip, lastebil og tog.

Sentrumsalliansen vil:

- Arbeide for et løft for en bedret transport og kommunikasjon gjennom å øke satsingen på vei, jernbane, kollektivtrafikk og havner.